

KARI HÄKÄMIES

PIETARIN VERIKOIRAT

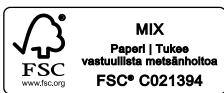
– HENRIK HAMILO –

CRIME
TIME

Kari Häkämies

Pietarin verikoirat

Copyright © 2024 Kari Häkämies
CrimeTime-kirjat julkaisee Docendo
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Kansi: Jarkko Lemetyinen | Katse design
Taitto: Noora Ohvo

ISBN 978-952-382-764-6
Painettu EU:ssa

ROMAANIN HENKILÖT:

Päähenkilöt:

Henrik Hamilo, oikeustieteen tohtori

Lotta Simula, toimittaja

Muita henkilöitä:

Kaarina Saarto, tasavallan presidentti

Atte Rudus, Supon päällikkö

Sixten Rydman, Supon ylitarkastaja

Viktor Valujev, FSB-upseeri

Sergei Makarov, FSB-upseeri

Max Manzulo, diplomaatti, Venäjän Tukholman lähetystö

Valeri Ivanov, lehdistöavustaja, Venäjän Helsingin lähetystö

Hugo Koppel, Tallinna

Ursula Hurme, puolustusministeri

Jaakko Soikka, erityisavustaja

Kalle Kuusamo, erityisavustaja

Heikki Arkimies, neuvotteleva virkamies

Erik Beck-Holt, toimittaja, VG

Nisse Karlsson, toimittaja, Aftonbladet

Pjotr Krylov, Peter, toisinajattelija, Pietari

Martin Kosygin, venäjämielinen suomalainen toimittaja
Meri Saarela, kansalaisaktivisti
Leena Leinonen, Supon apulaispäällikkö
Paavo Susi, Supon apulaispäällikkö
Herman Kutz, venäläistoimittaja, Tukholma, Kista
Johan Ström, Herman Kutzin puoliso
Samuli Tulokas, puolustusministeriön kansliapäällikkö
Lauri Kaksonen, pääministeri
Sami Laxman, SDP:n puheenjohtaja
Johanna Manner, ex-pääministeri

Prologi

Mies heräsi säpsähtäen. Ahdistus otti vallan saman tien. Missä minä olen? Katse kiersi huonetta varoen: parisänky, tuoli ja pieni pöytä. Ei mitään hälyttävää. Ensimmäisenä mieleen tuli vaatimaton hotellihuone.

Housut ja pikkutakki lojuivat hujan hajan lattialla. Hän ponnahti istumaan vuoteellaan kuin jousi ja nappasi vaatteensa. Rahat? Lompakko oli tallessa ja myös kolme viidenkymmenen euron seteliä siistissä järjestyksessä. Passi? Merkillisesti takataskussa, mutta hyvässä turvassa. Huh!

Hän oli liittynyt kurssitovereidensa seuraan Helsingissä. Vanhojen kavereiden, vaikka heitä näki harvoin, joukossa koki sellaista yhteenkuuluvuutta, jota ei tavoittanut koskaan kenenkään muiden kanssa. Ystävyys oli syntynyt sopivassa iässä, juuri kun kaikki on vielä edessä. Kukaan ei ollut ehtinyt kokea suuria pettymyksiä. Kaikki saattoivat haaveilla hienosta tulevaisuudesta valoisin mielin.

Opintojen alkuvaiheessa he olivat olleet vielä naimattomia, kukaan ei edes seurustellut. Oppilaitos oli vaatinut tiukkaa itsekuria, mutta myös nuoruutta oli osattu elää. ”Opiskeluaika on elämän parasta aikaa” ei ole kovin suuri viisaus, mutta totta se vain on.

Kaksikymmentä vuotta myöhemmin kurssin matka oli suunnautunut Helsingistä Tallinnaan. Miesporukassa se tarkoitti, että ilo oli päästetty valloilleen välittömästi. Olutta ja snapseja juotiin sekä pitsaa syötiin, kuitenkin hillitysti. Melkein kaikki olivat opiskelujen päätyttyä ehtineet naimisiin, vuosien aikana perheet kasvaneet. Joidenkin vaimot jopa soittivat ja tarkastivat, ettei siippa matkalla riehaantunut liiallisesti. Ja porukassa alkoi erottautua se joukko, jonka ammatillinen kunnianhimo näkyi myös vapaa-ajalla: olut putosi hitaasti, ja he vilkuilivat naapuripöytiin silloin, kun oman porukan puheen volyyymi hipoi kattoa. Heillä ei ollut kenties yhtä hauskaa kuin muilla, mutta heistä kuultaisiin tulevina vuosina.

Jossakin vaiheessa iltaa joukko oli jakautunut kahtia. Moni meni väsymystä valittaen nukkumaan, eräät kuitenkin sujahativat Tallinnan yöhön. Aluksi kaikki oli mennyt mukavasti. Oli juotu vain yksi gin tonic seuraan liittyneiden kolmen tyyppikän kanssa. Naiset olivat ilmiselvästi maailman vanhimman ammatin harjoittajia, mutta yhdessäolo oli rajoittunut pelkätään pikkutuhmaan rupatteluun.

Loppuillasta mies oli kohdannut tyylikkään herran wc-tiloissa. Bossin tummansiniseen pukuun sonnustautunut kaveri oli väittänyt, että he olivat tavanneet joskus vuosia sitten.

- Minulla on pöydässä kaksi seuralaista. Liity mukaan.*
- Lupasin kavereilleni lähteä hotellille.*
- Tule edes hetkeksi.*

Hän oli mennyt. Tuskin naiset asianajajia olivat, kuten väittivät, mutta mitä väliä. Hän oli sinkku ja vapaa tapamaan ketä tahtoi. Yökerhosta oli siirrytty yksityiselle klubille. Sinne muistikuvat loppuivat. Viinamäärästä se ei voinut joutua. Hän oli juonut giniä lisää, mutta kuitenkin aika säädyll-

lisesti. Jossain vaiheessa toinen nainen oli ehdottanut jotakin, vai oliko? Mutta kuinka ihmeessä hän oli päätynyt tänne, vaatimattomaan hotellihuoneeseen? Oliko hänet huumattu? Mutta miksi? Rahat ja passi olivat tallessa.

Kuului koputus. Hän nousi hitaasti. Päätä särki ja janotti. Hän raotti ovea. Käytävällä seisoj nainen tarjottimen kanssa: kahvia, croissantteja ja marmeladia.

– En ole tilannut aamiaista, hän sanoi.

– Joku on tehnyt sen puolestanne, nainen vastasi.

Hän otti tarjottimen haluttomasti. Ehkä kahvi parantaisi muistia. Hän joi nopeasti kupillisen. Syöminen ei maittanut, moraalinen krapula teki tuloaan. Ja oliko edes huone maksettu?

Pukeuduttuaan hän laskeutui portaat alakertaan. Vastaanotossa oli vain virkailija, ei yhtään ainoaa asiakasta.

– Huone 17, mies sanoi lyhyesti.

– Se on hoidettu.

*– Aivan, niinhän se olikin, mies mutisi. Pienessä lobbybaaris-
sa, ulko-oven vieressä, hän näki loppuillasta tapaamansa
pukuherran. Kuka hän oikein oli? Edelleenkin mies ei muis-
tanut. Hienostelijan vieressä istui poplariin pukeutunut toinen
kaveri, jonka nimi ponnahti mieleen heti: Hugo.*

– Terve Albert, oliko mukava ilta, Hugo huikkasi.

*Hän oli kerran kurssijuhlissa innostunut humalapäissään
esittämään ilmakitaransoittoa. Hänet oli saman tien ristitty
Albertiksi sen ajan kitaralegenda Albert Järvisen mukaan.
Valitettavasti Tallinnassa muutamat ihmiset tiesivät, että se
oli ollut myös hänen koodinimensä silloin, kun hän oli harras-
tanut Hugon kanssa puuhia, jotka eivät kestäisi päivänvaloa,
eivät silloin, eivätkä erityisesti nykyhetkessä.*

Hän tunsu, kuinka ahdistus kasvoi.

1. LUKU

”Amatöörit pyrkivät valokeilaan, todelliset vallankäyttäjät pysyttelevät varjoissa.” Mietelmä oli edellisenä iltana Kinopalatsissa näkemästäni J. Robert Oppenheimerista kertovasta elokuvasta. Kokemus oli pannut miettimään kansainvälisen politiikan suuria kysymyksiä. Oppenheimer johti toisen maailmansodan aikana Yhdysvaltojen atomienergiaohjelmaa ja häntä pidetään atomipommin isänä. Isyys ei kuitenkaan tuonut pelkkää onnea. Vuosikymmenet hän joutui miettimään, saiko hänen keksintönsä aikaan suurvaltojen varustelukierteen ja maailman kahtia jakautumisen.

Aamu oli palauttanut minut arkeen. Asuntoni ovi oli kolahtanut sen merkiksi, että naisystäväni Lotta oli hävinnyt kollegatapaamiseen Tukholmaan. Keittiö oli täysin koskematon. Lotta murjotti, eikä hän ollut valmistanut itselleen aamiaista, ei keittänyt edes kahvia. Elokuvisakin olin joutunut pistäytymään yksin. Lotan leffalippu eteisen pikkupöydällä muistutti eripurasta. Tavallisesti olisin käynyt viinilasini ääressä pitkän ja perusteellisen keskustelun Oppenheimerista. Nyt minulle ei edes puhuttu.

Kevään eduskuntavaalien jälkeen seurusteluni Lotan

kanssa oli alkanut suurin toivein. Olimme lähestyneet toisiamme hitaasti mutta hyvin vakain aikein. Kesä oli kuitenkin tuonut suhteeseemme tummia pilviä. Olen itse hyvin työsuuntautunut ihminen ja olin varma, että maa saisi sinipunahallituksen, jossa voisin jatkaa valtiosihteerinä. En tietenkään enää pääministerin apuna, mutta valtionvarainministeriö tai ulkoministeriö olisivat taatusti tarjonneet tarpeeksi mielenkiintoista tekemistä.

Elokuvailta oli vahvistanut vetoani enemmän taustavaikuttamiseen kuin politiikkona olemiseen. Mutta kun puolueeni SDP jäi oppositioon, olin pakotettu palaamaan eduskunnan perustuslakivaliokunnan valiokuntaneuvokseksi. Työturhautumisesta tuli ongelmia myös yksityiselämäni. Purin kiukuani Lottaan, enkä varmasti ollut mitenkään mallikelpoinen miesystävä.

Laitoin kahvin tippumaan ja avasin Helsingin Sanomat. Olisin voinut lyödä vetoa, että rasismikeskustelu oli jälleen kerran nostettu ykkösuutiseksi. Ymmärsin, että teema oli tärkeä sekä periaatteellisesti että Suomen kansainvälisen maineen takia, mutta minun kaltaiselleni taustapirulle se ei aiheena tarjonnut yhtään mitään.

Mietin, soittaisinko Lotalle ja yrittäisin jonkinlaista anteeksipyyntöä. Sen tiesin, että hän ei joustaisi tippaakaan. Lotan yksi mielilauseista kuului, että herrasmies pyytää anteeksi myös silloin, kun riita on kokonaan naisen aiheuttama. Olinkin joutunut Lotan kanssa seurustellessani luopumaan monesta tärkeästä periaatteesta, mutta tahdottomaksi ryömijäksi en aikonut ruveta. Laskin puhelimeni takaisin pöydälle ja päätin vain odottaa.

Reilun puolen tunnin jälkeen olin valmis lähtemään

eduskuntaan. Matka veisi vain muutaman minuutin. Tilava kaksioni sijaitsi eduskuntatalon takana Freesenkadulla. Ilma oli lämmin, syyskuusta huolimatta melkein kesäinen. Onko tämä seurausta ilmastonmuutoksesta vai vain tavallista ilmojen vaihtelua, pohdiskelin, kun vastaan asteli tuttu hahmo, entinen kansanedustaja Martti Uurtamo.

– No mutta, valiokuntaneuvos Henrik Hamilo itse, Uurtamo tervehti römeällä äänellään.

– Mikä on tuonut miehen Helsinkiin? utelin.

– Ei oikeastaan mikään. Kämppäni vuokrasopimus oli elokuun loppuun. Olen keräillyt tavaroita kaikessa rauhassa.

Uurtamo oli pudonnut kevään vaaleissa. Nuori nainen oli pyyhkäissyt sadan ääneen turvin hänen ohitseensa laskennan viime hetkillä.

– Ymmärrän, mutta nyt on jo syyskuun viides päivä, naurahdin.

– Tuli vaalien jälkeen avioero. Muija lähti, kun tiedossa ei enää ollut Linnan juhlia ja muuta mukavaa. Jäljelle jäi vain pino vaalilaskuja. Ei ole niin väliä, kuinka pitkään reissulla viivyn.

Uurtamo oli kuusissakymmenissä. En ollut täysin selvillä, mikä hänen ikäisensä ex-kansanedustajan eläketurva oli. Miehen huonotuulisuudesta saattoi päätellä, että ei kovin hyvä.

– Lähde talolle kahville, ehdotin.

– Siihen torppaan en jalallani enää astu. Saavat veteraanikansanedustajat pitää kekkerinsä ilman minua!

Uurtamon reaktio taisi olla aika tyyppillinen kansanedustajapaikan menettäneiden joukossa. Monen mieli onneksi kohentui vuosien myötä.

– Enkä minä ymmärrä puolueen oppositioon jäämistä,

Uurtamo jatkoi kimmastumisistaan. – Suomea ei pidä jakaa kahtia. Me emme SDP:ssä saa jäädä vihreiden ja vassareiden panttivangeiksi, eikä kokoomuksen pidä tehdä samoin perusjien kanssa. Kaksi johtavaa kansanliikettä nuoleskelemissa populistisia pikkupuolueita. Häh?

– Vaalien tulos oli sellainen, yritin.

– Tuloksen sijaan on mietittävä, kuinka Suomi selviää. Demareiden on myönnettävä, että Suomi elää yli varojensa. On turha luulla, että jos ensi kaudella ollaan vallankahvassa, ei muka tarvitse tehdä ikäviä päätöksiä. Kiristetään verotusta, sanovat puolueen lapsinerot. Siis maailman tiukimmaksi. Niinkö?

– Mutta nykyhallitus mahdollistaa puolueen nousemisen kuitenkin Suomen suurimmaksi, jatkoin.

– Älä ole niin varma. Johanna laittoi kaiken yhden kortin varaan, menestyi loistavasti, mutta vasemmiston ja vihreiden kustannuksella. Me emme koskaan kasva niin suureksi, että se koalitio olisi enemmistö. Ja Kepu sai ikuisen paskahalvauksen yhteistyöstä nykyvasemmiston kanssa. Niiden on pakko olla kallellaan porvareiden suuntaan. Mikä on se hallituskokoonpano, jossa me olemme suurin puolue? Häh? Uurtamo jatkoi paasaamistaan.

Olin ollut pääministeri Johanna Mannerin valtiosihteeri. Yhteistyömme oli sujunut luontevasti, vain vaalien jälkeisestä tilanteesta olimme eri mieltä. Johanna oli pelannut oppositiorikasta ja rutiköyhää, mutta kun RKP:tä lukuun ottamatta kaikkien muiden hallituspuolueiden tulos oli ollut onneton, hallituspohja oli tullut tiensä päähän. Johanna oli kiukutellut tappiotaan, vienyt puolueen oppositioon ja pyytännyt eroa eduskunnan jäsenyydestä.

Uudeksi puheenjohtajaksi valittu Sami Laxman oli vielä kirjoittamaton lehti, ja selvää oli, että hänen yläpuolellaan leijui Johannan varjo vielä pitkään. Johanna oli hallituksen loppumetreillä noussut valtaisaan suosioon ja nautti siitä edelleen silminnähden. Ex-pääministeristä oli tullut ilmiö, joka sai jopa kansainvälistä huomiota.

– Okei, minun täytyy kiirehtää tapaamiseen, ja jos muutat mielesi eduskunnan suhteen, saat minusta seuraa milloin vain.

– Sinne en tule enää koskaan, enkä ole varma siitäkään, kuinka kauan myöskään sinä viihdyt valiokunnan töissä. Olet tainnut sen homman aika lailla jo nähdä, Uurtamo sanoi ja jatkoi matkaansa. Mies näytti vanhentuneen, käveli melkein kumarassa. Eduskunnasta putoaminen ei ollut lasten leikkiä.

Minulla oli kokous valiokunnan teknisen sihteerin, Sinikan, kanssa. Olimme kumpikin varmoja siitä, että syksystä tulisi jännittävä. Eduskuntaan oli tulossa monia lakiesityksiä, joihin liittyi mielenkiintoisia perustuslaillisia näkökulmia.

– Mutta sinun pitää piristyä. Hoidit valtiosihteerin virkaa korkealla profiililla, sinua kutsuttiin selän takana Linnan hämähäkiksi. Muista kuitenkin, että perustuslakivaliokunta on kaiken yläpuolella, Sinikka teroitti kokemuksen rintaäänellä, vaikka ei juristi ollutkaan.

Ai minusta näkee, että olen hieman allapäin, mietin. Johtuiko se Lotasta, huippumielenkiintoisen työn menettämisestä vai jostakin muusta syystä. Niin tai näin, Sinikka oli oikeassa. Oli pakko ottaa itseään niskasta kiinni.

Kotkalaisena orpopoikana minun oli syytä olla tyytyväinen. Olin saanut käydä erityislahjakkuuksien lukion

Walesissa, olin väitellyt oikeustieteen tohtoriksi hyvin nuorena ja minut oli valittu perustuslakivaliokunnan neuvokseksi jo kolme vuotta sitten. Ja kuin kirsikkana kakun päällä edellisen hallituksen pääministeri oli kutsunut minut valtiosihteerikseen. Urani oli jo nyt niin upea, että moni juristi ei tavoittanut sellaista koskaan.

Kaikesta hyvästä huolimatta mieleni oli apea. Jotain puuttui.

2. LUKU

Lotta Simula oli saapunut Helsinki-Vantaan lentokentälle hyvissä ajoin. Hän kadehti ihmisiä, jotka osasivat jättää kaiken viime tinkaankin, elää tuhlaamatta minuuttiakaan. Ohjaaja Jörn Donner oli Ruotsin Filmi-instituutin johtajana toimiessaan matkustanut usein Tukholman ja Helsingin väliä. Tarinan mukaan Donner tuli lennolle aina niin tarkasti, että hänen piti työntää jalkansa lentokoneen sulkeutuvan oven väliin sisään päästäkseen.

Lotta oli lähtenyt, tai oikeammin karannut, miesystävänsä Henrikin luota sanomatta edes hei. Kaksi vuorokautta oli mennyt hiljaisissa merkeissä. Lotalla ja Henrikillä oli sopimus, jonka mukaan riidat piti sopia ennen nukkumaanmenoa. Viime aikoina sopimus oli pitänyt huonosti.

Lotta ymmärsi, että Henrik oli hallitusratkaisuun pettynyt. Hänen puolueensa oppositioon joutuminen oli merkinnyt lähtöpasseja valtiosihteerin kiehtovasta tehtävästä. Miesystävä oli ollut virkaansa kenties jopa liian viehättynyt. Hän oli intohimoinen shakinpelaaja, ja myös politiikan kysymykset olivat hänelle eräänlaista shakkia. Henrik halusi olla aina yhden siirron edellä. Hän ei elänyt pelkästään

kulloistakin politiikan nykyhetkeä vaan mielti jo huomista tai ylihuomista. Kun poliittinen kilpakumppani teki päätöksen, Henrik oli tietyllä tavalla ehtinyt hahmottaa sen jo etukäteen ja hänellä oli oman puolueensa vastaisku valmiina.

Juhannukseen saakka hallitus oli toiminut toimitusministeriönä. Kun puolue ei käynyt hallitusneuvotteluja, myös valtiosihteeri oli jokseenkin toimeton. Henrikin alakulo oli kuitenkin alkanut näkyä vasta lomien jälkeen, ja mitä lähemmäs eduskunnan syyskauden aloittamista tuliin, sen huonotuulisemmaksi hän oli käynyt.

Lotta oli kuvitellut, että kyse olisi ollut myöhäsyntyisestä työuupumuksesta. Aiheesta puhuminen oli saanut Henrikin suorastaan raivostumaan. ”Minä olen kotoisin paperi- ja satamakaupungista. Siellä ihmiset tekevät oikeita töitä. Niissä hommissa lastulevypöytien maistereiden väsymykselle naureskellaan”, Henrik oli saarnannut. Lotta ei ollut viitsinyt heittää bensaa liekkeihin vaan oli vain mielessään naureskellut, että tuskin paperimiehet ja satama-ahtajat pitivät myöskään valtiosääntöjuridiikkaa minään oikeana työnä, pikemminkin ehkä jonninjoutavana elitistisenä hahatteluna.

Jos kyse ei ollut Henrikin kohdalla työuupumuksesta, niin kuitenkin jostakin. Henrik ei koskaan halunnut puhua vaikeista asioista vaan laittoi ne useimmiten leikiksi. Oliko orpous jättänyt häneen jonkinlaisen jäljen? Oliko lastenkoti sittenkään ollut mukava paikka kasvaa, vaikka Henrik niin väitti. Lotan ja Henrikin suhde oli niin vakava, että he olivat puhuneet naimisiinmenosta, jopa jälkikasvusta. Mutta oliko Henrikissä sittenkin joku lapsuuden trauma, jota Lotta ei ymmärtänyt? Oliko Henrik kenties taipuvai-

nen masennukseen? Lotta muisti lukeneensa, että monilla yliälykkäillä ihmisillä oli usein taipumusta alakuloon.

Äh, minä olen menossa mielenkiintoiseen journalistipalaveriin ja pohdiskelen vain, mikä miestäni kenties vaivaa. Henrik oli todennäköisesti sairastunut poliitikoille tyyppiliseen narsismiin. Pieni pudotus tekisi ehkä vain hyvää.

Lotan eräs lapsuudenkaveri toimi valtioneuvoston autonkuljettajana. He olivat kerran monen vuoden tauon jälkeen törmänneet toisiinsa helsinkiläisessä pubissa. Sakke oli kehunut duuniaan mutta samaan hengenvetoon naureskellut, että jokaisen puolueen puheenjohtajan ja aivan tavallisen ministerinkin pitäisi säännöllisin väliajoin kohdata joku takaisku elämässään. Jos niin ei käy, pissa nousee päähän. Ehkä myös Henrikille tekisi hyvää paluu eduskuntaan, Lotta mietiskeli.

Lähtö Tukholmaan oli hieman myöhässä. Lotta saapui kokoukseensa kuitenkin tismalleen oikeaan aikaan. Ideana oli perustaa suomalaisen, ruotsalaisen ja norjalaisen iltapäivälehdten kesken toimittajaryhmä, joka seuraisi aivan erityisesti Venäjän toimia Naton suhteen. Ilta-Sanomat, Aftonbladet ja Verdens Gang eli VG olivat lyöneet viisaat päänsä yhteen ja ajattelivat, että kun lehdet eivät oikeastaan olleet toisensa kilpailijoita ja kun niillä oli yhteinen käsitys Venäjästä, yhteistyö voisi toimia mainiosti.

Palaveri oli Aftonbladetin tiloissa. Ainoana naisena Lotta sai melkein amerikkalaismallisen, ystävällisen vastaanoton. Sen sijaan tarjoilut olivat hyvin niukat: kahvia, teetä ja pipareita. Hyvin ruotsalaista, Lotta ajatteli. Suomessa tai Norjassa ei tulisi kuuloonkaan järjestää kokousta niin, että osalla osanottajista olisi koko ajan ammottava nälkä. Ehkä

kyse oli koko Ruotsin potemasta korruptiokammosta. Lotta oli kuullut, että samanlaista niukkuutta noudatettiin silloinkin, kun huippupoliitikot tapasivat, jos ei muussa, niin ainakin alkoholitarjoilussa.

Kokousta veti Aftonbladetin toimituspäällikkö Håkan Lille. Hänen lisäksi paikalla oli VG:n tutkiva journalisti Erik Beck-Holt ja Aftonbladetin Nisse Karlsson. Isokokoi- sen Nissen Lotta oli tavannut pari kertaa aiemmin. Kollega söi pipareita, hyväntuulisuus suorastaan pursui hänestä. Lille sen sijaan vaikutti kuivakkaalta. Kuinka ihmeessä tuollainen toimittaja oli ajautunut töihin iltapäivälehteen? Lotta ihmetteli. Erikiä saattoi luonnehtia norjalaiselokuvien karikatyyriksi: kihara, hieman harmaantuva tukka, hyvin treenattu vartalo ja kirkdouglassmainen kuoppa leuassa, mutta hänen luonteestaan oli liian varhaista sanoa mitään. Lotta oli kuitenkin varma, että viihtyisi ryhmän kanssa loistavasti.

Alku sujui hieman onnahdellen, mutta kun Lille tajusi poistua, keskusteluun tuli vauhtia. Erik kertoi televisiodokumentistaan, jossa hän oli osoittanut venäläisten rahtialusten vakoilevan Norjaan sijoitettua Naton laivastotutikohtaa. Vaikein päähkinä oli arvuuttelu siitä, millä tavalla itäinen entinen suurvalta pyrki Ukrainan sodan alettua vakoilemaan uusia jäsenmaitaan. Suomi saattaisi olla aivan erityisesti tähtäimessä, olihan yhteistä maarajaa 1300 kilometriä. Mutta kuinka Venäjän vakoilu nykyisin toimii? Osa venäläisistä diplomaattivakoojista oli lähetetty kotimaahansa, ja jäljelle jääneet eivät pystyneet seurustelemaan oikeastaan juuri kenenkään kanssa. Hybridiharmeja oli odottavissa, mutta kuinka maa hoitaisi perinteisen vakoilun?

Nissellä ja Erikillä oli hyvin nuiva käsitys kaikista venäläisistä: moraalittomia roistoja, jos mielipiteen kiteytti. Lotta yritti kuitenkin muistuttaa, että Venäjällä oli myös niitä, jotka eivät missään tapauksessa hyväksyneet Putinin sotatoimia. Heistä vain juuri kukaan ei uskaltanut tuoda mielipidettään julki. Sakot tai vankeustuomio saattoi tulla pelkästään siitä, että vaati rauhaa. Moni toisinajattelija oli muuttanut naapurimaihin.

– Olen aika lailla eri mieltä, kun jopa yliopisto-opiskelijat Pietarissa ja Moskovassa saattavat ilmaista tukensa Putinin raivopolitiikalle, Nisse ihmetteli. – Onko Venäjän oppositio sittenkin pienempi kuin annamme ymmärtää? Meidän pitää aina kertoa totuus, vaikka se ei itseä miellyttäisi. Muistakaa se.

– Minä olen opiskellut yhden vuoden Pietarissa ja puhun ja luen venäjää, Lotta kertoi ja onnistui hämmästyttämään Erikin ja Nissen.

Lotasta tuntui, että kumpikin mietti, oliko hän oikeasti tutkiva journalisti vai sittenkin Putinin politiikan myötäilijä. Lotta oli vuosien varrella tottunut siihen, että muissa Pohjoismaissa, Yhdysvalloista puhumattakaan, epäiltiin suomalaisten olevan salaliitossa itäisen naapurinsa kanssa. Ennakkoluuloille oli toki perustansa. Suomalais-neuvostoliittolainen yhteistyö oli takavuosina saanut suorastaan koomisia ja myös vaarallisia piirteitä.

Jos ihminen oli tuohon aikaan saanut Suomessa neuvostovastaisen leiman, oli se saattanut merkitä työtilaisuuksien katoamista tai painostusta työpaikalla. Jotkut olivat siinä ilmapiirissä menettäneet jopa mielenterveytensä, mutta sen ajan mielipideterroristit olivat päässeet vähällä. Heitä ei ollut pantu vastaamaan tekemisistään. Taistolaiset olivat suhtau-

tuneet Tšekkoslovakian raakaan miehitykseen hyväksyen, mutta nykyisissä syntymäpäivähaastatteluissa samat ihmiset vakuuttivat olleensa vain maailmanrauhaa varjelemassa. Niistä artikkeleista tutkiva journalismi oli valovuoden päässä.

Lotta oli pari vuotta aikaisemmin voittanut Lumilapio-palkinnon nyky-Venäjää koskevilla kriittisillä artikkeleilla, mutta sitä kollegat eivät tietenkään tienneet.

– On aivan varmaa, että Pohjoismaita ei jätetä rauhaan. Venäläiset ainakin trolleavat. Putinistit käyttävät hyväkseen ihmisten ulkomaalaisvihamielisyyttä, moraalikonservatismia tai woke-epäluuloa. Venäjästä tehdään eräänlainen arvoparatiisi. Se on yhtä irvokasta kuin Donald Trumpin suosio uskonnollisissa piireissä Yhdysvalloissa.

Molemmat miehet nyökkäsivät.

– Mutta ehkä me sovimme siitä, että teemme yhteistyötä vain Natoon, venäläisvakoiluun ja kansainvälisen politiikan väkivallantekoihin liittyvissä aiheissa. Ei yritetä nielaista liian isoa palaa, Lotta jatkoi.

Ohjelmassa oli vielä illallinen. Lotta ei ollut siitä erityisen ihastunut, koska se merkitsi lähdön siirtymistä aamuun. Mutta ehkä kollegat avautuisivat parin viinilasillisen ääressä? Lotta oli huomannut, että Nisse ja Erik jännittivät hänen läsnäoloaan.

Miehet saapuivat illalliselle Bistro Bestickiin pubin kautta ja puhuivat jo alkuillasta toistensa päälle. Se ei kuitenkaan iltaa häirinnyt. Kaikki jakoivat innokkaasti tietoja aikaisemmista jutuistaan. Nisse ja Erik olivat kotimaissaan tunnettuja toimittajia, jotka onnistuivat artikkeleillaan puhuttelemaan monenlaisia lukijoita.

– Onko teillä venäläisiä lähteitä? Lotta uteli.

Nisse kertoi, että hänellä oli ollut pari hyvää vinkkaajaa, mutta sota Ukrainassa oli sulkenut kummankin suun. Pienen painostuksen jälkeen Erik myönsi, että hänellä oli yksi erittäin hyvin toimiva kontakti, joka oli ollut tärkeä hänen tekemissään tv-dokumenteissa.

– Mutta sinulla Lotta täytyy olla mahtava verkosto Pietarissa vai mitä? Nisse päätteli.

Lotta oli viettänyt vuoden opiskelijavaihdossa Pietarissa ja pystyi keskustelemaan venäläisten kanssa heidän omalla kielellään. Silti hänellä ei ollut juuri ketään työtään helpottamassa. Osa kurssikavereista toimi journalistina, mutta heidän tehtävänsä oli julistaa putinlaista ilosanomaa. Parista venäläispolitiikan kriitikosta hän ei ollut kuullut muutama vuoteen. Venäjän Helsingin suurlähetystössä Lottaa oli auttanut lehdistöavustaja Valeri Ivanov, mutta häneen Lotta ei ollut uskaltanut enää olla yhteydessä Venäjän hyökättyä Ukraina.

– Myös minun kontaktini kuivuivat viimeistään sodan alettua. Mutta ei pidä masentua, uusia löytyy, kunhan olemme vain tarpeeksi rohkeita, Lotta vastasi.

– Tarkoitatko, että meidän pitää operoida tarvittaessa myös Venäjällä? Erik sai viimein sanottua. – Eikö se ole vaarallista?

– Jos haluaa toimia vain niin, että on varmasti aina turvassa, Venäjälle ei kannata lähteä, Lotta muistutti.

Miehet katsoivat toisiaan mietteliäs ilme kasvoillaan.

Valtiosihteeri Henrik Hamilo saa yllättävän tarjouksen siirtyä suojelupoliisin päälliköksi. Uudessa työssä hän joutuu heti tapahtumien keskelle, kun Suomen historian vavisuttavin vakoilutapaus vaatii sekä ihmisuhreja että vaarantaa monen korkeassa asemassa työskentelevän uran.

Viktor Valujev ja Sergei Makarov ovat pietarilaisia, turhautuneita FSB-upseereita. He pääsevät rankaisemaan Tukholmassa asuvaa venäläistoimittajaa ja nöyryyttämään suomalaista journalistia Pietarissa. Kaksikko haluaa kuitenkin enemmän, jotakin suurta, josta kertyy esimiesten kiitosten lisäksi myös ylennys sotilasarvossa.

Onni potkaisee, kun he tajuvat, että heillä on suomalaisen yhteiskunnan huipulla myyrä. Tämän on kasvonsa säilyttääkseen pakko sanoa Venäjälle aina ”kyllä”. Tie Suomen salaisiin Nato-asiakirjoihin aukeaa.

Henrik Hamilon naisystävä Lotta Simula kytkeytyy skandaaliin omien yhteyksiensä kautta. Tutkivan toimittajan ja Supon päällikön yhteiselämä ei aina ole särötöntä eivätkä tapahtumat ainakaan korjaa tilannetta.

KL 84.2
ISBN 978-952-382-764-6

www.docendo.fi

**CRIME
TIME**